

Sloepvaren met respect voor de natuur

WADDENZEE, EEN GOED IDEE

WADDENZEE, EEN GOED IDEE

Dat je tegenwoordig ook met je sloep veilig, vrij en verantwoord op de Waddenzee vaart is geen vanzelfsprekendheid. Het is nog niet zo lang geleden dat de recreatievaart op de Waddenzee als een belangrijke verstoorder van de natuur werd beschouwd. *Tekst en foto's Jook Nauta.*

RECREATIEVAART ALS BOEMAN De verstoring van de natuur moest worden aangepakt. In februari 2001 kwam minister Jan Pronk van VROM (Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu) op de proppen met het ontwerp planologische kernbeslissing Derde Nota Waddenzee. Daarin werden allerlei bedreigingen opgesomd voor de waddennatuur; vooral de recreatievaart zou vogels en zeehonden verstoren. Daarom werd aangekondigd de ontwikkeling en uitbreiding van de jachthavens rond de Waddenzee stil te zetten. Ook zouden delen van de Waddenzee worden afgesloten en moest via de sluizen de toevloed van schepen naar de Waddenzee worden afgeknepen.

IN DE AANVAL Dat lieten wij als jachthavens op de vijf Waddeneilanden niet op ons zitten. Wij verenigden ons in de Stichting Jachthavens Waddeneilanden (SJW) en gingen, samen met de HISWA, de Bruine Vloot en Wadvvaarders in de tegenaanval. Niet zonder succes. De Tweede Kamer stelde vast dat de voorgestelde maatregelen te kort door de bocht waren. Recreatievaart en natuurbescherming, die toen nogal vijandig tegenover elkaar stonden, kregen de gelegenheid om via een convenant te bewijzen dat er betere methodes zijn om verstoringen van de natuur tegen te gaan.

BELEVEN EN BEWAREN Vier jaar overleg en onderhandelen waren nodig om tot een gezamenlijk beleid te komen. Op 7 december 2007 werd door 23 vertegenwoordigers van Rijk, provincies, gemeenten, natuurorganisaties, watersport en SJW het Convenant Vaarrecreatie Waddenzee feestelijk ondertekend. Onder het motto 'Beleven en Bewaren' zetten partijen samen de koers uit om de recreatievaart en het natuurbehoud beide in goede banen te leiden.

IK PAS OP HET WAD De belangrijkste opdracht werd om door informatie en educatie het vaargedrag dusdanig te beïnvloeden dat verstoringen van vogels en zeehonden werden voorkomen. De campagne 'Ik Pas op het Wad' ging van start, de 'Erecode voor de Wadliefhebbers' verscheen en wij stelden de 'Vaar-Wijzer-Waddenzee' samen. Centrale thema: 'Volop genieten maar met respect voor de Waddennatuur'. Dit volgens het principe 'Wat je lief hebt, verstoort je niet'.

Betonde route

'MET RUSTIG WEER HET WAD OPGAAN IS EEN VERANTWOORDE MAAR UNIEKE UITDAGING'

DE CIRKEL IS ROND Het besef dat je vaart in een uniek natuurgebied werd flink aangewakkerd. Dat kreeg een extra impuls toen in 2009 de Waddenzee door de Unesco tot Werelderfgoed werd verheven. Wij als vijf eilandhavens ontwikkelden de website waddenhavens.nl met daarop alle informatie om veilig en verantwoord, maar met respect voor de natuur, op de Waddenzee en naar onze jachthavens te varen. Dit alles leidde tot meer en beter inzicht in de unieke natuurkwaliteiten van de Waddenzee. Natuur waar je steeds meer oog voor krijgt en er daardoor steeds meer van geniet. Waar je dan ook je vaargedrag op afstemt en je er daardoor zorgvuldiger mee omgaat. De cirkel is dan rond.

Wadvogels

Zeehondenplaat

SAMEN Intussen konden wij onze jachthavens blijven ontwikkelen en de verblijfskwaliteiten vergroten. We profileerden ons onderscheidend als bijzondere waddenhavens in het Werelderfgoed. We werden een onmisbare schakel in voorlichting en educatie over verantwoord vaargedrag op de Waddenzee. Dit is een belangrijke verbinding tussen de recreatievaart en de natuurbescherming. De aanvankelijke tegenstellingen zijn in de loop der jaren omgebogen naar gezamenlijk zorgen voor verantwoord varen en genieten op de Waddenzee. Natuurbehoud en natuurkwaliteit zijn een gezamenlijk belang geworden dat afstraalt op onze gasten en daardoor ook economisch van betekenis.

GA OP AVONTUUR Hoe vaar je in een natuurgebied dat twee keer per dag grotendeels droog valt? Eigenlijk is het simpel: blijf bij het varen op de Waddenzee binnen de betonde vaarroutes. 90% van de vaarrecreatie doet dat ook. Dat is altijd veilig en je verstoort niets. Wil je buiten de betonde routes varen of droogvallen? Dan zijn er de eenvoudige gedragsregels van de Erecode Vaarwijzer Waddenzee zodat je volop geniet maar niets verstoort. Voor sloepvaarders, met meestal weinig diepgang, is het een echt avontuur om droogvallende wadplaten te bezoeken. Met rustig weer het Wad op gaan is een verantwoorde maar unieke uitdaging. Kijk maar op waddenhavens.nl. Daar vind je alle informatie over het weer, de getijden, vaaradviezen (incl. de beschrijving van de routes om met je sloep naar de waddenhavens te varen) en alle gedragsregels. Kortom, alles wat je moet weten om veilig en verantwoord met je sloep het Wad op te gaan. Om te genieten van de prachtige natuur en het weidse zilte water van Werelderfgoed de Waddenzee. |